

Un atlas català de la justícia ambiental

No sé si coneixeu l'Atlas Global de la Justícia Ambiental que des del Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona s'està elaborant des del 2014. És un atlas digital (ejatlas.org) que inclou més de 1.705 conflictes ambientals de tot el món, situats sobre diferents tipus de mapes i acompanyats d'una breu descripció del conflicte. N'hi ha uns 400 que encara s'hi han d'incloure i estan pendents d'una anàlisi, la majoria tenen origen a la Xina. En l'atlas també apareixen els conflictes de justícia ambiental més coneguts de Catalunya. Els runams salins del Bages, responsables de la contaminació d'aqüífers, les mobilitzacions contra el transvasament de l'Ebre, el problema de contaminació generat a Flix per la indústria química Ercros, la defensa del patrimoni natural català, etc. Ara, arran d'una subvenció obtinguda per l'ICTA i atorgada per Consell Europeu de Recerca, hi ha la possibilitat, entre d'altres finalitats, d'afegir a l'Atlas més conflictes esdevinguts a Catalunya. O fer-ne un de nou d'àmbit restringit al territori català.

Aquest futur Atlas Català de la Justícia Ambiental seria una manera de ser conscients del que està passant al territori a escala local. Permetria fer visibles les lluites ambientals que es van repetint a diferents localitats. Seria una manera de cohesionar les entitats ecologistes (i també les administracions locals) per actuar totes a l'uníson. Tal com diu el professor i economista impulsor del projecte de l'Atlas, Joan Martínez Alier, l'ecologisme de vegades guanya. Una dada extreta de l'Atlas: el 18 per cent dels conflictes ambientals mundials acaben exitosament. És poc, encara que esperançador. No obstant això, si cadascú es mira el melic, no arribarem, ni de bon tros, gaire lluny a l'hora de solucionar els conflictes ambientals més pròxims.

En resum, hi podrien afegir conflictes que es donen a nivell local, però que no tenen gaire repercussió nacional. Seria una porta d'accés a divulgar-los. Un espai on presentar aquells conflictes locals nascuts gràcies a administracions i polítics pocs valents, mediocres i pusil·lànimes, que per la desídia administrativa han deixat intervenir certs actors privats (o públics) massa atrevits, molt ignorants, impertinents i, sobretot, amb poca consciència o civisme ambiental.